

KANCELARIA SENATU

STAŁY PRZEDSTAWICIEL KANCELARII SENATU
PRZY UNII EUROPEJSKIEJ

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W DNIACH 18-21 STYCZNIA 2021 R.

W trakcie pierwszej w 2021 r. sesji plenarnej Parlament debatował m.in. o konsekwencjach objęcia władzy przez prezydenta Bidena, priorytetach portugalskiej prezydencji w Radzie UE, unijnej strategii szczepień przeciwko COVID-19 oraz aresztowaniu Aleksieja Nawalnego. Parlament przyjął m.in. rezolucje ws. prawa pracowników do rozłączenia, godnych warunków zamieszkania, aresztowania Aleksieja Nawalnego oraz Europejskiego Nakazu Aresztowania.

SPIS TREŚCI

ROZPOCZĘCIE SESJI.....	2
DEBATA NT. GLOBALNEJ STRATEGII UE W ZAKRESIE SZCZEPIEŃ	2
DEBATA NT. INAUGURACJI PREZYDENTURY JOE BIDENA.....	4
DEBATA NT. PRIORYTETÓW PREZYDENCJI PORTUGALSKIEJ.....	6
REZOLUCJA WS. ALEKSIEJA NAWALNEGO.....	12
PRAWO DO BYCIA OFFLINE	14
WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA	16
DOSTĘP DO GODNYCH I PRZYSTĘPNYCH CENOWO MIESZKAŃ	17
AKTUALIZACJA LISTY RAJÓW PODATKOWYCH	18
EUROPEJSKI NAKAZ ARESZTOWANIA	20
WZMOCNIENIE JEDNOLITEGO RYNKU	22
PRZYJĘTE TEKSTY	23

ROZPOCZĘCIE SESJI

Przewodniczący David SASSOLI przypomniał 30. rocznicę ataku wojsk sowieckich na wieżę telewizyjną w Wilnie w styczniu 1991 r., oddając hołd ofiarom ataku. Ponadto potępił aresztowanie A. Nawalnego po jego przybyciu do Moskwy w dniu 17 stycznia 2021 r.

Począwszy od styczniowej sesji „Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica” (GUE/NGL) zmieniła nazwę na „Grupa Lewicy w Parlamencie Europejskim - GUE/NGL”.

DEBATA NT. GLOBALNEJ STRATEGII UE W ZAKRESIE SZCZEPIEŃ

W dniu 19 stycznia posłowie debatowali ze Stellą KYRIAKIDES, komisarz ds. zdrowia, o potrzebie większej przejrzystości strategii szczepień i solidarności między państwami członkowskimi w tej sprawie.

Komisarz podkreśliła, że chociaż od początku pandemii w Europie życie straciło ponad 400 tys. osób, to wobec nowych, bardziej zakaźnych szczepów wirusa, wciąż daleko jest do jej końca, mimo rozpoczęcia szczepień produktami firm: BioNTech/Pfizer, Moderna, a wkrótce AstraZeneca. Podkreśliła, że do pokonania pandemii potrzebne są działania w skali globalnej. Unia będąc za sprawiedliwym dostępem do szczepionki dla wszystkich osób na świecie dołączyła do inicjatywy COVAX, której celem jest zakup 2 mld dawek szczepionki do końca 2021 r., w tym ponad 1,3 mld dla krajów o niskich i średnich dochodach. Komisarz dodała, że UE przeznaczyła na ten cel 850 mln euro, stając się największym darczyńcą. Zapowiedziała, że w najbliższym czasie UE pomoże zapewnić szczepionki dla grup priorytetowych, zwłaszcza pracowników służby zdrowia, na Bałkanach Zachodnich oraz w Afryce.

Posłowie w debacie mówili o słabościach akcji szczepień w Europie, wzywając Komisję do większej przejrzystości w kontaktach z przemysłem farmaceutycznym, krytykując brak wglądu do treści umów, które Komisja wynegocjowała z przemysłem

farmaceutycznym w imieniu państw członkowskich. Do tej pory z sześciu zawartych umów postowie mogli się zapoznać jedynie z tą zawarta z firmą [CureVac](#).

Esther DE LANGE, w imieniu Grupy Europejskiej Partii Ludowej (EPL), poparła strategię Komisji, argumentując, że wspólny zakup szczepionek dał Unii silniejszą pozycję negocjacyjną, niż każde państwo członkowskie miałyby w pojedynkę. Dodała, że EPL zależy na tym, aby dowody szczepień wydawane w poszczególnych państwach członkowskich były ważne na terenie całej Unii.

Iratxe GARCIA PEREZ, przewodnicząca Grupy Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim (socjalistów) krytykowała niektóre państwa członkowskie za „nacionalizm w dziedzinie zdrowia”, który szkodzi zorganizowanemu przez Komisję Europejską programowi zamówień 2,3 mld dawek szczepionek. Poparła również zaangażowanie UE w konsorcjum COVAX, które ma zapewnić szczepionki potrzebującym w Ameryce Łacińskiej, Afryce i na Bliskim Wschodzie. Apelowała również o walkę z dezinformacją nt. szczepionek i szczepień.

Przeciwko obwinianiu instytucji europejskich wypowiedział się współprzewodniczący grupy Zielonych, Philippe LAMBERTS, tłumacząc, że Komisja negocjowała z firmami farmaceutycznymi w uzgodnieniu z państwami członkowskimi. Krytykował natomiast Komisję za ustępowanie firmom farmaceutycznym i utrzymywanie kontraktów w tajemnicy.

Joëlle MÉLIN, z grupy „Tożsamość i Demokracja”, obarczyła Komisję winą za obecny brak szczepionek i łamanie złożonych obietnic przez firmy farmaceutyczne. Dodała, że otrzymały one po nieprzejrzystych negocjacjach znaczące dotacje na produkcję szczepionek, w tym firma CureVac 30 mln euro. W tym kontekście apelowała o wyjaśnienie cyberataku na Europejską Agencję Leków.

Joanna KOPCIŃSKA, w imieniu grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów, za słuszną uznała decyzję o stworzeniu unijnej strategii szczepień i wspólnych zamówień. Za problemy uznała natomiast opóźnienia dostaw i powolne przeprowadzanie szczepień. Apelowała o odpowiednią kampanię informacyjną oraz monitorowanie przypadków pojawiających się infekcji pomiędzy podaniem pierwszej i drugiej dawki szczepionki.

Marc BOTENGA, w imieniu grupy Lewicy w Parlamencie Europejskim, krytykował Komisję i rządy za narzucenie obywatelom ograniczeń, przy jednoczesnej bezradności wobec sektora farmaceutycznego.

Komisarz KYRIAKIDES w podsumowaniu powiedziała, że po dopuszczeniu szczepionek AstraZeneca i Johnson & Johnson, które są w trakcie oceny naukowej, potrzeby państw członkowskich zostaną w pełni zaspokojone. Dodała, że wszystkie państwa członkowskie przyłączyły się do strategii UE dot. szczepionki COVID-19, co oznacza, że są stroną wynegocjowanych przez UE umów i nie mają prawnej możliwości negocjowania umów dwustronnych z firmami z portfela UE. Poparła postulat przejrzystości, dodając, że BioNTech-Pfizer zgodził się już na ujawnienie umowy, a teraz Komisja chce skłonić do tego pozostałe firmy. Pozytywnie oceniła sugestie Grecji co do wprowadzenia europejskiego świadectwa szczepień, dodając, że ta kwestia jest negocjowana z państwami członkowskimi.

DEBATA NT. INAUGURACJI PREZYDENTURY JOE BIDENA

W dniu 20 stycznia na kilka godzin przed zaprzysiężeniem Joe Bidena na 46. Prezydenta Stanów Zjednoczonych odbyła się debata z udziałem przewodniczących Rady, Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela, podczas której posłowie wyrazili swoje oczekiwania wobec nowej amerykańskiej administracji.

Charles MICHEL, przewodniczący Rady, podkreślił, że atak demonstrantów w dniu 6 stycznia na Kapitol był dla wszystkich sygnałem ostrzegawczym, ale nie osłabi on amerykańskiej demokracji. Dodał, że jej ochrona jest wspólnym wyzwaniem dla Unii i USA. Wyraził nadzieję, że zaprzysiężenie Bidena będzie okazją do ożywienia wzajemnych relacji, które bardzo ucierpiały w ciągu ostatnich czterech lat. Dodatkowo sytuacja globalna stała się mniej przewidywalna, a różnice między Unią a USA nie znikną automatycznie po wyborze Bidena. To wszystko wymaga od Europy wzięcia większej odpowiedzialności za własny los. W imieniu Rady Europejskiej potwierdził strategiczne znaczenie partnerstwa ze Stanami Zjednoczonymi i zaproponował nowemu prezydentowi zbudowanie nowego paktu dla silniejszej Europy, silniejszej Ameryki i lepszego świata. Pięć głównych celów paktu to wzmocnienie współpracy wielostronnej, zwalczanie COVID-19, przeciwdziałanie zmianie klimatu, odbudowa

gospodarki, zapewnienie uczciwego handlu i wspieranie transformacji cyfrowej oraz połączenie sił w zakresie bezpieczeństwa i pokoju. Zaprosił Bidena do udziału w posiedzeniu Rady Europejskiej, w Brukseli, które mogłoby się odbyć równoległe ze szczytem NATO.

Ursula von der LEYEN, przewodnicząca Komisji, zmianę na stanowisku prezydenta USA przyjęła z ulgą, podkreślając, że mimo porażki Trumpa 70 milionów jego zwolenników pozostanie w polityce. Wyraziła nadzieję na współpracę z USA w dziedzinie szczepionek w ramach konsorcjum COVAX, a po majowym szczycie G-20 w Rzymie na zintensyfikowanie prac w zakresie profilaktyki zdrowotnej. Przestrzegła przed przyzwoleniem na szerzenie dezinformacji i teorii spiskowych, które doprowadziły do szturm na Kapitol. Zaznaczyła, że to samo może zdarzyć się w Europie. Z drugiej strony krytykowała niekontrolowaną władzę wielkich korporacji internetowych. Podkreśliła, że przedstawiony przez Komisję Akt o usługach cyfrowych zagwarantuje ściganie przestępstw popełnianych w internecie. Celem tych przepisów jest zmuszenie firm technologicznych do zapewnienia przejrzystości algorytmów, aby decyzje mające dalekosiężne skutki dla demokracji nie były podejmowane przez niekontrolowane przez nikogo programy komputerowe. Jej zdaniem tak poważne ingerencje w wolność słowa, jak wyłączenie konta Trumpa przez Twitter mogą mieć miejsce na podstawie prawa uchwalonego przez parlament, a nie decyzji menedżerów z Doliny Krzemowej. W debacie wielu posłów poświęciło uwagę atakowi demonstrantów na Kapitol. Za priorytetowe obszary współpracy transatlantyckiej uznali oni m.in. wzmocnienie multilateralizmu i organizacji międzynarodowych takich jak ONZ, Światowa Organizacja Zdrowia czy Światowa Organizacja Handlu, walkę ze zmianami klimatycznymi oraz powrót do irańskiego porozumienia nuklearnego.

Manfred WEBER, przewodniczący grupy EPL, zapraszając Bidena na sesję Parlamentu do Strasburga, powiedział, że Europa musi oswoić się ze zmienioną sytuacją w USA, a amerykańscy politycy wsłuchać się w obawy prawie połowy społeczeństwa, która głosowała na Trumpa i przekonać ją do powrotu do polityki środka. Europa musi też zdecydować się, czy chce więcej inwestować w sektor obronny i wyciągnąć wnioski z debaty nt. Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP).

Grupa socjalistów podkreślała, że Unia Europejska posiadająca autonomię strategiczną byłaby najlepszym partnerem dla Stanów Zjednoczonych, a wybór

między agendą europejską UE a agendą transatlantycką UE jest z gruntu fałszywy. Dacian CIOLOȘ, z liberalnej grupy „Odnowić Europę”, uznał prezydenturę Bidena za nową szansę dla partnerstwa transatlantyckiego, której ani UE, ani USA nie powinny przegapić. Wezwał do odłożenia na bok sporów handlowych i do pracy nad propozycją Bidena dotyczącą utworzenia sojuszu państw demokratycznych.

Współprzewodnicząca grupy Zielonych Ska KELLER powiedziała, że atak na Kapitol był wynikiem czterech lat codziennych kłamstw i pogardy dla faktów ze strony Trumpa. Jérôme RIVIÈRE, w imieniu grupy „Tożsamość i Demokracja”, krytykował wykluczenie przez większość sieci społecznościowych demokratycznie wybranego i urzędującego prezydenta, co uznał za bezprecedensowy atak na wolność słowa. Jego zdaniem Biden będzie przywracał amerykańskie przywództwo na świecie wszczynając kolejne wojny po czterech latach pokojowej prezydentury Trumpa.

Również Derk Jan EPPINK, w imieniu grupy EKR, krytykował arbitralne i niedemokratyczne usuwanie kont polityków przez firmy technologiczne. Wezwał do ograniczenia ich dominującej pozycji nawet przez wymuszony podział tych przedsiębiorstw. Przestrzegął amerykańskich Demokratów przed odwetem wobec 74 milionów wyborców Trumpa i kryminalizacją odmiennego zdania .

DEBATA NT. PRIORYTETÓW PREZYDENCJI PORTUGALSKIEJ

W dniu 20 stycznia odbyła się debata nt. [priorytetów prezydencji portugalskiej w Radzie Unii Europejskiej, której motto brzmi „Czas na działanie: na rzecz sprawiedliwego, ekologicznego i cyfrowego ożywienia gospodarczego”](#). Jest to czwarta prezydencja Portugalii, będącej członkiem Unii Europejskiej od 35 lat.

Premier António COSTA podkreślił, że jego kraj przejmuje Unię w decydującym momencie w trakcie największego od II Wojny Światowej kryzysu zarówno zdrowotnego, jak i gospodarczego.

Priorytetami Portugalii będą przede wszystkim odbudowa gospodarcza, rozwój filaru społecznego Unii i wzmocnienie strategicznej autonomii Europy otwartej na świat.

COSTA zaznaczył, że warunkiem wstępnym odbudowy gospodarczej jest powodzenie kampanii szczepień przeciwko wirusowi COVID-19, które w dużej mierze zależy od koordynacji i solidarności państw członkowskich. Tylko w ten sposób uda się

przywrócić pełną swobodę przemieszczania się, pełen potencjał rynku wewnętrznego oraz wyeliminować pandemię na skali globalnej zwłaszcza w Afryce i Ameryce Łacińskiej. Podkreślił, że do odbudowy europejskiej gospodarki nie wystarczy historyczna decyzja państw członkowskich ws. WRF i funduszu odbudowy. Potrzebne jest też zaangażowanie parlamentów narodowych, które muszą zakończyć procedurę ratyfikacji decyzji ws. zasobów własnych, Parlamentu, który musi przyjąć rozporządzenie w tej sprawie i przygotowanie 27 krajowych planów naprawy i odporności. Kolejnym warunkiem odbudowy będzie rozpoczęcie wdrażania programów nowych Wieloletnich Ram Finansowych. Portugalski premier podkreślił, że ożywienie gospodarcze musi opierać się na transformacji cyfrowej i ochronie klimatu. Zapowiedział, że jednym z głównych celów politycznych prezydencji będzie jak najszybsze przyjęcie nowego prawa klimatycznego. Dodał, że Prezydencja zwróci szczególną uwagę na przedstawiony przez Komisję nowy pakiet usług cyfrowych, który daje nadzieję na zwiększenie konkurencji na rynku cyfrowym i gwarantuje ramy prawne dla ochrony praw obywateli.

Przechodząc do kwestii społecznych, przywołał grudniową [rezolucję](#) Parlamentu ws. silnej Europy socjalnej na rzecz sprawiedliwej transformacji. Podkreślając kwestie społeczne, zwrócił uwagę na wyzwania stojące przed małymi i średnimi przedsiębiorstwami europejskimi w dobie pandemii, takie jak utrata konkurencyjności i niepewny los ich pracowników. Za ważne cele uznał wzmocnienie umiejętności poprzez zmianę, podnoszenie i nabywanie nowych kwalifikacji. Poinformował, że centralnym wydarzeniem prezydencji będzie majowy szczyt społeczny w Porto, którego celem jest nadanie impulsu politycznego planowi działania, który Komisja przedstawi w marcu, aby wprowadzić w życie 20 zasad Europejskiego filaru społecznego ogłoszonego w 2017 r. w Göteborgu. Dodał, że wprowadzenie w życie filaru społecznego będzie najlepszą szczepionką przeciwko strachowi i populizmowi. Trzecim priorytetem prezydencji będzie wzmocnienie strategicznej autonomii Unii Europejskiej, która jak pokazała epidemia, nie może być całkowicie zależna od dostaw podstawowych towarów z państw trzecich. Podkreślił, że nie będzie to oznaczać protekcjonizmu, ani sztucznego promowania europejskich przedsiębiorstw. Wzmocnienie strategicznej autonomii oznacza również potwierdzenie roli Europy jako globalnego gracza, promującego europejskie standardy społeczne i środowiskowe.

Prezydencji zależy na wzmocnieniu relacji ze Stanami Zjednoczonymi, w kontekście objęcia urzędu prezydenta przez Joe Bidena, Wielką Brytanią, Afryką oraz Ameryką Łacińską. Poinformował, że Portugalia pod kątem promowania bliższego partnerstwa między dwoma największymi demokracjami świata zorganizuje szczyt UE-Indie, który odbędzie się również w Porto. Będzie on poświęcony indyjsko-unijnej współpracy w cyfryzacji, handlu, nauce, produkcji farmaceutycznej, przestrzeni kosmicznej oraz inwestycjach.

Zapowiedział również wsparcie prezydencji dla dalszych prac nad nowym paktem na rzecz azylu i migracji oraz Konferencją ws. przyszłości Europy. Zaznaczył, że konferencja musi stać się forum debaty pomiędzy państwami członkowskimi a obywatelami nt. pomysłów i obaw społeczeństwa, a nie problemów instytucji. Podkreślił, że prezydencji zależy na jak najszybszym rozpoczęciu prac Konferencji. Przypominając przywiązanie Portugalii do demokratycznych wartości, po 48 latach dyktatury, podkreślił, że poszanowanie praworządności jest koniecznym warunkiem członkostwa w Unii Europejskiej, a prezydencja będzie kontynuować w Radzie rozpoczęte procedury.

Przewodnicząca Ursula von der LEYEN poparła skoncentrowanie się prezydencji na kwestiach społecznych, potwierdzając, że Komisja Europejska przedstawi plan działania w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych. Zapowiedziała również przedstawienie strategii przemysłowej, która pomoże tworzyć miejsca pracy po pandemii. Broniała unijnego podejścia do europejskiej strategii szczepień, dodając, że na liście 50 państw z największą liczbą zaszczepionych znajdują się wszystkie państwa członkowskie UE. Przyznała jednak, że tempo szczepień nie jest zadowalające i należy je przyspieszyć, zwłaszcza w obliczu pojawienia się nowych szczepów wirusa.

Manfred WEBER, przewodniczący grupy EPL, poparł strategię Komisji wobec szczepień, która daje równy dostęp do szczepionek wszystkim obywatelom Unii. Za wyzwanie uznał pokonanie wąskich gardeł w dostawach szczepionek, ich optymalne wykorzystanie i stworzenie jednolitego certyfikatu szczepień, aby uniknąć równoległego funkcjonowania różnych zaświadczeń. Zaznaczył, że priorytetem EPL jest gospodarka, która w zeszłym roku w Unii skurczyła się o 8%, podczas gdy w Chinach wzrosła o 2%. Zaznaczył, że tylko wzrost gospodarki może uchronić Unię przed utratą kolejnego pokolenia. Za ważne kwestie dla swojej grupy wskazał

porozumienie handlowe z Mercosurem oraz rozpoczęcie konferencji ws. przyszłości Europy.

Iratxe GARCÍA PÉREZ, przewodnicząca grupy socjalistów, zwróciła uwagę na pogłębiające się w czasie pandemii problemy socjalne, takie jak różnica między najwyższymi a najniższymi wynagrodzeniami, bezrobocie, ubóstwo energetyczne oraz brak przyzwoitych warunków mieszkaniowych. Za priorytet grupy uznała zawieszenie reguł fiskalnych do 2023 r. oraz ich reformę przez wprowadzenie złotej reguły dla inwestycji społecznych. Poparła ideę majowego szczytu społecznego w Porto, zwracając uwagę na pilny charakter prac nad Gwarancją na dzieci i ubezpieczeniem od bezrobocia. Do innych priorytetów grupy zaliczyła nowy pakt w sprawie azylu i migracji, europejski mechanizm reagowania w dziedzinie zdrowia, włączenie wymiaru płci do wszystkich polityk unijnych oraz rozpoczęcie konferencji ws. przyszłości Europy.

Dacian CIOLOȘ, przewodniczący grupy „Odnówić Europę”, za priorytety grupy uznał przezwycięzenie pandemii, dostęp każdego Europejczyka do bezpiecznej i skutecznej szczepionki i jak najszybsze wdrożenie planu naprawy gospodarczej. Podkreślił konieczności oparcia wzrostu gospodarczego o inwestycje w cyfryzację i ekologię. Do innych priorytetów grupy zaliczył przestrzeganie praworządności i nowy pakt azylowy. Marco ZANNI, przewodniczący grupy „Tożsamość i Demokracja”, zaczął od krytyki prezydencji niemieckiej, której zarzucił większe poparcie interesów Brukseli niż swoich własnych. Jego zdaniem zabrakło europejskiego zarządzania ws. szczepionek, co słusznie skłoniło niektóre państwa do bilateralnych negocjacji z producentami ws. dodatkowych dostaw. Za jedyną instytucję europejską, która skutecznie zadziałała w czasie kryzysu uznał Europejski Bank Centralny dodając, że stawia to jednak kwestię rozliczalności demokratycznej. Podkreślił, że mimo finansowania planu naprawy z ogólnoeuropejskich podatków i udostępnienia pomocy dopiero ponad rok od początku pandemii, istnieją warunki dostępu do tych funduszy zapisane w rozporządzeniu, co jest sprzeczne z programem prezydencji i wizją Parlamentu. Oceniał, że Pakt stabilności i wzrostu jest przestarzały i wymaga przeglądu.

Philippe LAMBERTS, współprzewodniczący grupy Zielonych / Wolne Przymierze Europejskie, mówił wyłącznie o ratyfikacji umowy z Mercosurem, krytykując determinację prezydencji w tej sprawie. Samą umowę nazwał reliktem XX w., dodając,

że jej ratyfikacja byłaby katastrofą dla europejskich rolników, którzy już teraz popełniają samobójstwa, dla europejskich konsumentów, dla klimatu i różnorodności biologicznej oraz dla południowoamerykańskich pracowników i obrońców środowiska. Oceniał, że wzrost PKB dla Unii rzędu 0,1% nie jest tego wart.

Peter LUNDGREN, w imieniu grupy EKR, mówił o funduszu naprawczym, szczepieniach i wolności wyrażania opinii. Sprzeciwiał się funduszowi, który jego zdaniem zmusza Szwecję do pełnienia funkcji bankomatu dla południowej Europy. Krytykował też nadmierny udział wydatków klimatycznych w ogólnej puli funduszu oraz zbyt duże wypłaty dla Włoch, które mają duże rezerwy złota. Sprzeciwiał się uzależnieniu możliwości podróżowania po Europie od zaszczepienia się, co uznał za próbę tworzenia państwa federalnego. Zwrócił uwagę prezydencji, że powinna wyrzucić wpływ portale społecznościowe, aby ograniczyć ich arbitralność w decydowaniu, kto może wyrażać swoje opinie polityczne w internecie.

Manon AUBRY, współprzewodnicząca Grupy Lewicy w Parlamencie Europejskim, podkreśliła, że priorytetem prezydencji powinny być sprawy socjalne; zwolnienia grupowe w wielu europejskich przedsiębiorstwach, wzrost zadłużenia i bezrobocia, a w konsekwencji liczby ludzi pogrążających się w ubóstwie. Zaznaczyła, że wiele firm redukujących personel jest jednak w stanie wypłacać swoim udziałowcom sowite dywidendy. Zaapelowała, aby Parlament ogłosił stan zagrożenia społecznego, podobnie jak ponad rok temu ogłosił stan zagrożenia klimatycznego.

W trakcie dalszej debaty większość posłów poparła program portugalskiej prezydencji, podkreślając potrzebę odbudowy gospodarki i szybkiego przeprowadzenia szczepień, krytykując jednostronne działania państw członkowskich. Posłowie poruszali takie tematy jak: przestrzeganie praworządności, cenzura internetu i uzależnienie Europy od wielkich amerykańskich firm technologicznych, przyjęcie Aktu o usługach cyfrowych. Dużo uwagi poświęcono umowie z Mercosurem, którą krytykowali posłowie Zielonych, „Tożsamości i Demokracji” i lewicy. Niektórzy posłowie z państw Północy krytykowali nadmierną ich zdaniem kwotę przyznaną Włochom w ramach planu odbudowy, która ich zdaniem doprowadziła do konfliktów w rządzącej koalicji. W debacie zabrały głos dwie polskie posłanki, które skupiły się unijnej polityce energetycznej.

Anna ZALEWSKA poruszyła temat ograniczenia dostaw szczepionek przez firmę Pfizer i negocjacje dostaw poza umową europejską prowadzone przez Niemcy. Apelowała o dostosowanie do prawa klimatycznego rozporządzeń dot. pochłaniaczy oraz ETS, argumentując, że system opłat za emisję dwutlenku węgla, w ciągu ostatnich miesięcy wymknął się spod kontroli i doprowadził do znacznego wzrostu cen.

Izabela KLOC zwróciła uwagę na odnotowywane ostatnio zaburzenia w dostawach energii i wzrost ceny prądu, dodając, że prezydencja portugalska nie podejmuje tego tematu. Dodała, że transformacja energetyczna pociąga za sobą ryzyko zakłóceń w produkcji i dystrybucji energii oraz wzrostu cen. Apelowała o rozsądne tempo transformacji i wykorzystanie paliw kopalnych jako stabilizatorów systemu energetycznego.

Maroš ŠEFČOVIČ, wiceprzewodniczący Komisji, podsumowując debatę, zaznaczył, że celem Komisji jest przywrócenie normalności poprzez szczepienia. Przywołując [komunikat](#) Komisji, powiedział do marca br. powinno być zaszczepionych 80% pracowników służby zdrowia, a do wakacji ponad 80% osób powyżej 80 lat i 70% reszty obywateli. W kontekście naprawy gospodarczej zwrócił uwagę na pilną potrzebę przygotowania krajowych planów naprawczych oraz ratyfikacji decyzji w sprawie środków własnych.

Premier COSTA komentując wystąpienia posłów, podkreślał kluczowe znaczenie szczytu społecznego w Porto, który ma poszerzyć spektrum dialogu społecznego i wypromować nowe inicjatywy legislacyjne dot. kwestii socjalnych. Powrócił do kwestii praworządności, tłumacząc, że każdy, kto ją narusza, nie może być członkiem Unii Europejskiej. Dodał, że bezwzględnie konieczne jest nie tylko zapewnienie poszanowania mechanizmu warunkowości przyjętego w grudniu 2020 r. przez Parlament, ale również zapewnienie, by procedury otwarte na mocy art. 7 były kontynuowane. Co do umowy z Mercosurem, argumentował, że chociaż jest to największa umowa, jaką UE może potencjalnie zawrzeć, to ważniejszy od handlowego jest jej aspekt geopolityczny. Pozwoli ona na uczynienie z Atlantyku osi polityczno-gospodarczej, która będzie przeciwwagą dla skumulowanych procesów gospodarczo-politycznych zachodzących w obszarze między Indiami a Pacyfikiem. Zaznaczył, że prezydencja nie chce zaniedbywać innych regionów, czego dowodem jest planowany szczyt UE — Indie, uruchomienie Ellalink (podmorskiego kabla optycznego o wysokiej

przepustowości danych łączącego Portugalie, z Brazylią przez Maderę, Wyspy Kanaryjskie i Zielony Przylądek) oraz perspektywa ożywienia kontaktów ze Stanami Zjednoczonymi prezydenta Bidena.

REZOLUCJA WS. ALEKSIEJA NAWALNEGO

W dniu 21 stycznia 2020 r. Parlament przyjął 581 głosami, przy 50 przeciw (głównie francuskich posłów z grupy „Tożsamość i Demokracja”) i 44 wstrzymujących się [rezolucje](#) ws. aresztowania A. Nawalnego. Posłowie potępią w niej władze rosyjskie za uwięzienie Nawalnego i jego zwolenników oraz wzywają do natychmiastowego ich uwolnienia. Zwracają uwagę, że postępowanie Rosji nie licuje z jej członkostwem w Radzie Europy i OBWE, które zobowiązuje do przestrzegania podstawowych wolności zapisanych w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Uważają, że próba zabójstwa Nawalnego i jego aresztowanie po powrocie do Rosji wpisują się w szerszą kampanię systemowego uciszania opozycji politycznej w perspektywie zbliżających się wyborów parlamentarnych jesienią 2021 r. Potępią również stosowanie po raz kolejny przez Rosję broni chemicznej wobec własnych obywateli.

Posłowie domagają się od Rady nałożenia sankcji na aktywa osób zaangażowanych w aresztowanie Nawalnego, rosyjskich oligarchów związanych z prezydentem Putina i pracowników rosyjskiej propagandy podkreślając, że Unia Europejska nie powinna być miejscem przyjaznym dla rosyjskiego kapitału niewiadomego pochodzenia. W 11. punkcie rezolucji posłowie wzywają państwa członkowskie do krytycznego przeglądu współpracy z Rosją w kontekście Nord Stream 2, który powinien zostać wstrzymany.

W czasie debaty Josep BORRELL, wiceprzewodniczący Komisji / wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, potępił w imieniu UE aresztowanie Nawalnego po jego powrocie do Moskwy, dodając, że jest to nie do przyjęcia zarówno dla Europy, jak i dla całej społeczności międzynarodowej.

Przedstawiciele wszystkich grup potępił postępowanie władz rosyjskich wobec Nawalnego, a większość z nich wzywała Radę do przyjęcia nowych sankcji.

David McALLISTER, w imieniu grupy EPL, zaznaczył, że wcześniejsze otrucie, a teraz aresztowanie Nawalnego przemawia za ponowną, gruntowną oceną stosunków UE

z Rosją. Dodał, że Unia nie powinna się wahać z użyciem przyjętego przed miesiącem mechanizmu sankcji w zakresie praw człowieka (*euuropejska ustawa Magnitskiego*).

Isabel SANTOS, w imieniu grupy socjalistów, za symboliczne uznała przetrzymywanie Nawalnego w więzieniu, w którym zmarł Magnitski, a wyrok wobec niego uznała za urągający praworządności, wzywając UE do przyjęcia surowszych sankcji.

Urmas PAET, w imieniu grupy „Odnówić Europę”, powiedział, że po raz kolejny w Rosji ofiara trafia do więzienia, a osoby odpowiedzialne za jej prześladowanie znajdują się na wolności. Wezwał UE do jednolitego stanowiska w podejściu do Rosji w kontekście polityki sankcji czy polityki energetycznej.

Marco ZANNI, w imieniu grupy „Tożsamość i Demokracja”, uznał sprawę Nawalnego za nie do zaakceptowania. Starał się jednak niuansować krytykę wobec Rosji, wzywając UE do większej stanowczości w stosunkach z Chinami w kontekście wydarzeń w Hongkongu.

Sergey LAGODINSKY, w imieniu grupy Zielonych, zaznaczył, że Nawalny jest karany za odwagę i kontynuowanie walki. Wzywał państwa członkowskie do odpowiedzialności w relacjach z Rosją, krytykując niemiecki rząd federalny, a szczególnie rząd Meklemburgii-Pomorza Przedniego i jego premier za poparcie dla projektu Nord Stream 2.

Witold WASZCZYKOWSKI, w imieniu grupy EKR, zastanawiał się, czy uruchomienie procedury przewidzianej przez europejski akt Magnitskiego w obronie rosyjskiej opozycji i aktywistów wystarczy. Proponował poszerzenie sankcji o wykluczenie Rosji z systemu rozliczeń finansowych SWIFT i zamrożenie aktywów bankowych. Dodał, że sankcje te w sposób nieuchronny muszą dotknąć tę część rosyjskiego społeczeństwa, która popiera Putina.

Idoia VILLANUEVA RUIZ, w imieniu grupy Lewica, potępiając aresztowanie Nawalnego, wezwała Unię do równie jednoznacznego potępienia wyroków na obrońców praw kobiet w Arabii Saudyjskiej, nierównego traktowania Palestyńczyków w Izraelu w kontekście szczepień, czy zabójstw działaczy praw człowieka w Kolumbii.

Podsumowując debatę J. BORRELL zaznaczył, że wszelkie sankcje w sprawie Nawalnego, która będzie przedmiotem obrad Rady, będą mogły być podjęte tylko przy pełnej jednogłośności państw członkowskich. Dodał, że UE wezwała Rosję do przeprowadzenia dochodzenia ws. jego otrucia i pełnej współpracy z Organizacją ds.

Zakazu Broni Chemicznej. Komentując kwestię gazociągu Nord Stream oświadczył, że jest to projekt realizowany przez grupę firm prywatnych, a Komisja uważa, że jego stworzenie nie prowadzi do dywersyfikacji źródeł energii w Unii Europejskiej. Podkreślił, że chociaż projekt ten nie mieści się w ramach celów UE, to Komisja nie może powstrzymać firm przed jego budową, jeśli rząd niemiecki się na to zgadza. Jeśli chodzi o stosunki z Rosją, powiedział, że stosunki UE z Rosją opierają się na pięciu zasadach, a ich całokształt nie może być sprowadzony do otrucia Nawalnego. Wyjaśnił, że mimo szybkiej reakcji, UE musi zajmować się też innymi kwestiami w relacjach z Rosją, takimi jak wdrożenie porozumienia mińskiego.

PRAWO DO BYCIA OFFLINE

W dniu 21 stycznia Parlament przyjął [rezolucję](#) wzywającą Komisję Europejską do przedstawienia wniosku ws. dyrektywy gwarantującej pracownikom prawo do rozłączenia się od urządzeń elektronicznych poza godzinami pracy bez konsekwencji ze strony pracodawcy, w postaci dyskryminacji, krytyki czy zwolnienia. Ma ona zawierać minimalne wymogi dot. korzystania z narzędzi cyfrowych do celów zawodowych poza czasem pracy.

Obecnie nie ma europejskich przepisów bezpośrednio regulujących prawo do rozłączenia się, chociaż Dyrektywa o czasie pracy (2003/88/WE) odnosi się do minimalnych dziennych i tygodniowych okresów odpoczynku koniecznych do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników. Pierwszym krajem, w którym wprowadzono prawo do rozłączenia się była Francja, gdzie uchwalono odpowiednią ustawę modyfikującą Kodeks pracy już w 2016 r., a od tego czasu dołączyły do niej Belgia, Hiszpania, Włochy oraz ostatnio Irlandia.

Zdaniem posłów mimo pozytywów takich jak ochrona przed zakażeniem konsekwencją długotrwałej pracy z domu może być zaburzenie równowagi między pracą a życiem prywatnym, która z kolei może powodować u pracowników m.in. lęki, depresje i wypalenie zawodowe. Zaznaczają oni, że od rozpoczęcia pandemii COVID-19 wskaźnik telepracy wzrósł o prawie 30% i można się spodziewać, że jeszcze przez długi czas utrzyma się na wysokim poziomie. Opierając się na badaniach, podkreślają, że pracownicy pracujący z domu nieproporcjonalnie często w stosunku do osób

pracujących w siedzibie pracodawcy pracują dłużej niż przewidziane tygodniowo 48 godzin. Jedną z przyczyn jest odpowiadanie na powiadomienia komunikatorów, które wymagają natychmiastowej reakcji. Ponadto negatywną cechą pracy z domu jest wytworzenie u pracodawców oczekiwań, że pracownicy będą cały czas dyspozycyjni. W tym kontekście posłowie uznają, że należy wprowadzić prawo dające pracownikom prawo do nieodbierania telefonów, poczty elektronicznej i komunikatorów poza godzinami pracy, jak również w czasie urlopów i dni wolnych. Wśród proponowanych rozwiązań znajduje się sugestia, aby państwa członkowskie uregulowały tę kwestię w zbiorowych układach pracy.

W trakcie debaty sprawozdawca Alex SALIBA, maltański poseł z grupy socjalistów, powiedział, że poza korzyściami dla pracowników, takimi jak większa elastyczność i brak konieczności dojazdu do pracy, telepraca, której częstotliwość znacznie wzrosła w czasie pandemii, ma też swoje pułapki, takie jak ciągła presja na pracowników, aby byli cały czas dostępni. Saliba bronił również zgłoszonej przez siebie w przeddzień głosowania poprawki, w której powołując się na Traktaty i porozumienie ramowe partnerów społecznych w sprawie digitalizacji, zwraca uwagę, że wniosek legislacyjny nie może zostać przedstawiony w ciągu najbliższych trzech lat. Poprawka ta została skrytykowana przez większość europejskich central związkowych.

Nicolas SCHMIT, komisarz ds. zatrudnienia, powiedział, że wskutek pandemii i włączenia technologii informacyjno-komunikacyjnych do celów zawodowych, telepraca prawdopodobnie pozostanie stałym elementem organizacji pracy. Zaznaczył, że nowa gospodarka nie może jednak rozwijać się poza normalnymi ramami prawa pracy, a zwłaszcza czasu pracy. Podkreślił, że cztery dyrektywy (ws. czasu pracy, ramowa ws. bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy, ws. równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz ws. przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy), nie regulują wyzwań związanych z cyfryzacją. Uznał, że w tym kontekście pomocne mogą się okazać ustalenia organizowanej przez prezydencję portugalską konferencji wysokiego szczebla nt. przyszłości pracy i pracy zdalnej. Zaznaczył, że zgodnie z art. 154 ewentualny wniosek będzie podlegał konsultacjom z partnerami społecznymi UE.

Większości grup politycznych poparła sprawozdanie. Beata SZYDŁO, zabierając głos w imieniu grupy EKR, popierając samą ideę prawa pracowników do prywatności,

zwróciła uwagę, że dyrektywa z 2003 r. jasno określa prawo do odpoczynku. Mając na uwadze dyrektywę i prawo krajowe dot. czasu pracy, uznała proponowaną dyrektywę za nadregulację. Zaproponowała, aby zastanowić się, dlaczego nie działają dotychczasowe przepisy, w tym dyrektywy z 2023 r. Przeciw proponowanej dyrektywie opowiedział się również przedstawiciel grupy „Tożsamość i Demokracja”, argumentując, że problem powinien zostać rozstrzygnięty na poziomie krajowym z uwagi na różnice rynków pracy w poszczególnych państwach członkowskich.

Mimo wyraźnej większości, która opowiedziała się za rezolucją (472 głosy za, 126 przeciw, przy 83 głosach wstrzymujących się), szanse na jej poparcie przez Radę są nikłe z uwagi na sprzeciw w głosowaniu posłów partii rządzących z Polski, Holandii oraz Szwecji.

WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA

W czwartek 20 stycznia Parlament przyjął 240 głosami, przy 100 przeciw i 245 wstrzymujących się [sprawozdanie](#) ws. realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Posłowie w sprawozdaniu przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych Davida McAllistera zwracają m.in. uwagę na konsekwencje pandemii Covid-19 dla Unii, która musi prowadzić bardziej asertywną i jednolitą politykę zagraniczną i bezpieczeństwa. Narzędziami powinna być skuteczniejsza polityka wobec krajów partnerskich Unii w najbliższym sąsiedztwie. W sprawozdaniu posłowie podkreślają pomysł odejścia od jednomyślności w głosowaniach dot. polityki zagranicznej na rzecz głosowania większością kwalifikowaną, zwłaszcza w przypadku decyzji dotyczących praw człowieka i sankcji. Ich zdaniem jest to najlepszy sposób wzmocnienia globalnej roli Unii. Inne propozycje to stworzenie Europejskiej Rady Bezpieczeństwa, której zadaniem byłaby poprawa spójności i wpływu polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, wzmocnienie strategicznej autonomii UE m.in. w dyplomacji, bezpieczeństwie, obronie, gospodarce, polityce zdrowotnej oraz handlu.

DOSTĘP DO GODNYCH I PRZYSTĘPNYCH CENOWO MIESZKAŃ

W dniu 21 stycznia Parlament przyjął 352 głosami, przy 179 przeciw i 152 wstrzymujących się [rezolucje](#) w sprawie powszechnego dostępu do godnych i przystępnych cenowo mieszkań. Wzywa w niej państwa członkowskie, by uznały prawo do godnych warunków mieszkaniowych za podstawowe prawo człowieka. Zgodnie z rezolucją definicję godnych warunków spełniają mieszkania z dostępem do czystej wody pitnej wysokiej jakości, odpowiednich urządzeń sanitarnych i higienicznych. Posłowie domagają się wprowadzenia na poziomie unijnym minimalnych wymogów dla domów nadających się do zamieszkania, które uwzględniałyby zdrową jakość powietrza w pomieszczeniach i byłyby zgodne z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia. Wzywają też Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia efektywności energetycznej poprzez remonty mieszkań pod kątem redukcji emisji gazów cieplarnianych. Ponadto posłowie wzywają do likwidacji bezdomności do 2030 r., zwracając jednocześnie uwagę, że w wielu państwach członkowskich w ostatnim dziesięcioleciu liczba bezdomnych wzrosła z powodu cięć w polityce socjalnej. W tym kontekście posłowie apelują o zapobieganie bezdomności, zwłaszcza w kontekście pandemii COVID-19 poprzez wprowadzenie moratoriów na eksmisje i odłączenie od dostaw energii. Zwracają też uwagę na szkodliwy wpływ krótkoterminowego i często nieopodatkowanego najmu realizowanego przez platformy internetowe szczególnie w centrach miast. Wzywają również władze krajowe i regionalne do ochrony praw lokatorów i zagwarantowanie mieszkań przystępnych cenowo, czyli takich, których najem nie przekracza 40% dochodu netto lokatora.

Podczas debaty sprawozdawczyni Kim VAN SPARRENTAK, holenderska poseł z grupy Zielonych, powiedziała, że sprawozdanie jest odpowiedzią na obecny kryzys mieszkaniowy oraz na problem bezdomności, która dotyka 700 tys. ludzi w Unii. Podkreśliła, że obecne przepisy europejskie lepiej chronią osiąganie zysków na rynku mieszkaniowym, w tym przez fundusze hedgingowe i inwestorów instytucjonalnych, niż ludzi potrzebujących dachu nad głową, a luka w zakresie przystępnych cenowo i socjalnych mieszkań wynosi 57 mld euro rocznie. Apelowwała również o reakcję wobec takich platform jak Airbnb, których działania powodują, że mieszkańcy są wypychani ze swoich dzielnic, bo bardziej opłaca wynajmować się mieszkania turystom.

Zaznaczyła, że Komisja Europejska, ma w najbliższym czasie przedstawić plan działania dot. Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, który w 19. zasadzie porusza kwestię bezdomności i przy jego opracowaniu powinna wziąć pod uwagę opinię Parlamentu. Nicolas SCHMIT, komisarz ds. społecznych, uznał kwestię mieszkalnictwa za kluczową z punktu widzenia polityki społecznej i poprawy kontekstu społecznego w UE, zastrzegając, że polityka mieszkaniowa jest prerogatywą państw członkowskich. Zwracał jednak uwagę, że renowacja budynków w ramach programu naprawy gospodarczej stanowi szansę na pobudzenie zielonej transformacji, zwiększenie zatrudnienia i zmniejszenia ubóstwa energetycznego. Dodał, że Komisja wydała zalecenie, aby wspierać krajowe, regionalne i lokalne wysiłki na rzecz rozwiązania ubóstwa energetycznego i będzie wspierać unijne obserwatorium ubóstwa energetycznego. Co do problemu Komisja wspólnie z prezydentką portugalską zorganizuje konferencję w tej sprawie.

Podczas debaty sprawozdanie zdecydowanie poparły grupy socjalistów, Zielonych, „Odnówić Europę” i Lewicy. Dodatkowo grupa socjalistów proponowała obniżenie maksymalnego czynszu do 25% dochodów i przeznaczenie 30% nowo budowanych mieszkań dla osób o niskich dochodach. Grupa EPL popierając co do zasady prawo do godnego mieszkania, wstrzymała się od głosu z uwagi na zastrzeżenia co do proponowanych ograniczeń inwestowania w nieruchomości i wysokość kwoty na renowację domów. Z kolei grupy EKR oraz „Tożsamość i Demokracja” również popierając prawo do godnych warunków zamieszkania, argumentowały, że kwestia mieszkalnictwa nie leży w kompetencjach Unii i głosowały przeciwko sprawozdaniu. Beata SZYDŁO, zabierając głos w imieniu grupy EKR, zgadzając się co do zasady z celem, uznała sprawozdanie za próbę narzucenia kolejnych regulacji i wchodzenia w kompetencje państw członkowskich.

AKTUALIZACJA LISTY RAJÓW PODATKOWYCH

W dniu 20 stycznia Parlament przyjął [rezolucję](#) ws. zmian w unijnym wykazie rajów podatkowych. Posłowie w dokumencie podkreślają, że sporządzona w 2017 r. unijna lista nie spełnia obecnie swojej funkcji, bo wymienione na niej państwa i terytoria (Samoa Amerykańskie, Anguilla, Barbados, Fidżi, Guam, Palau, Panama, Samoa, Seszele, Trynidad i Tobago, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych i Vanuatu)

odpowiadają za zaledwie 2% utraconych podatków w skali światowej. Zwracają też uwagę, że jeśli chodzi o państwa i terytoria odpowiedzialne za niezapłacony podatek od osób prawnych za 2019 r., najwyższe miejsca zajmują odpowiednio: Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Bermudy, Kajmany, Holandia, Szwajcaria, Luksemburg, Jersey, Singapur, Bahamy, Hongkong oraz Irlandia. Posłowie zaznaczają, że państwa członkowskie z powodu działalności tzw. rajów podatkowych tracą do 140 mld euro rocznie na podatku dochodowym od osób prawnych. W dokumencie proponują bardziej transparentny proces wpisywania i skreślenia z listy i sugerują dodanie bardziej rygorystycznych kryteriów, które kwalifikowałyby do umieszczenia danego państwa czy terytorium na liście. W p. 9 rezolucji posłowie proponują, aby państwa członkowskie były również sprawdzane pod kątem tego, czy wykazują jakiegokolwiek cechy rajy podatkowe, zwłaszcza agresywnego planowania podatkowego. Posłowie proponują również, aby państwa członkowskie spełniające te kryteria, były uznawane za raje podatkowe.

W czasie debaty przed głosowaniem sprawozdawca Paul TANG, przewodniczący Podkomisji do spraw podatkowych, powiedział, że w lipcu 2020 r. Komisja wydała komunikat proponujący reformę "Kodeksu postępowania w zakresie opodatkowania przedsiębiorstw", ale od tego czasu nie ma stanowiska Rady w tej sprawie. Podkreślił, że lista się zdezaktualizowała, bo ujęte w niej państwa i terytoria odpowiadają za ułamek ukrywanych podatków, podczas gdy jego ojczyzna-Holandia odpowiada za 8,5% wartości unikania podatków. Ponadto z listy zostały usunięte najbardziej znane tzw. raje podatkowe na świecie, takie jak Wyspy Dziewicze, Bermudy, Jersey i nawet Kajmany, które odpowiadają za 16,5% wartości utraconych podatków. Oceniał, że Parlament musi przejąć rolę Rady i wprowadzić kryteria umieszczania na „czarnej liście”, takie jak brak systemu podatku od osób prawnych lub niska efektywna stawka podatku od osób prawnych. Zwrócił również uwagę, że państwa członkowskie powinny spojrzeć w lustro, bo tzw. raje podatkowe nie istnieją gdzieś daleko, ale również w samej Unii. Dodał, że Holandia, Luksemburg, Irlandia i Węgry są odpowiedzialne za prawie jedną trzecią globalnej sumy niezapłaconych podatków.

Podczas debaty Ana ZACARIAS, urzędująca przewodnicząca Rady, odpowiedziała, że stanowisko Rady można znaleźć w konkluzjach Rady ds. Gospodarczych i Finansowych

(Ecofin) z listopada 2020 r., a państwa członkowskie uznają potrzebę wzmocnienia wykazu i poprą ewentualny wniosek Komisji.

Ze swojej strony Paolo GENTILONI, komisarz ds. gospodarki, potwierdził, że reforma wykazu jest priorytetem dla Komisji, a konkluzje Rady Ecofin są krokiem we właściwym kierunku, biorąc pod uwagę przewyciężenie kryzysu gospodarczego i społecznego spowodowanego pandemią. Powiedział, że konieczne jest monitorowanie tzw. czarnej listy pod kątem lepszej współpracy administracyjnej, zwłaszcza poprzez wymianę informacji podatkowych w ramach wspólnego standardu sprawozdawczości oraz informacji na temat rzeczywistych beneficjentów. Jego zdaniem Rada powinna regularnie składać Parlamentowi sprawozdania dotyczące jej prac w zakresie jurysdykcji niechętnych do współpracy w kwestiach podatkowych.

W czasie dalszej debaty posłowie krytykowali usunięcie z wykazu takich rajów podatkowych jak Bermudy i Kajmany, przez co państwa członkowskie tracą średnio 13% swojego rocznego budżetu. Zwracali też uwagę, że wśród pierwszej dziesiątki rajów podatkowych na świecie jest kilka państw europejskich i członków Unii, które nie są umieszczone na czarnej liście.

Za rezolucją opowiedziało się 587 posłów, 50 było przeciw a 46 wstrzymało się od głosu. Przeciwko rezolucji głosowała większość posłów z Węgier (12 z 20) i Malty (5 z 6), duża część delegacji irlandzkiej (6 z 13) oraz delegacji holenderskiej (10 z 29).

EUROPEJSKI NAKAZ ARESZTOWANIA

Parlament w dniu 20 stycznia przyjął 444 głosami, przy 139 przeciw i 106 wstrzymujących się [rezolucję](#) ws. ulepszenia Europejskiego nakazu aresztowania (ENA) i wydawania osób między państwami.

W dokumencie zaleca się, aby europejski nakaz aresztowania nie był nadużywany w przypadku drobnych przestępstw, co do których nie istnieją podstawy do tymczasowego aresztowania i sugerują, aby stosowanie ENA było ograniczone tylko do poważnych przestępstw. Proponuje się m.in. wzmocnienie zasady lojalnej współpracy i wyjaśnienie kwestii podwójnej karalności, zapewnienie pełnego wdrożenia dyrektywy ws. praw procesowych w celu zagwarantowania prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz analizę przestępstw wspólnych dla poszczególnych

państw członkowskich pod kątem lepszego określenia, kiedy należy stosować europejski nakaz aresztowania. Proponuje się również włączenie do zakresu ENA nowych kategorii przestępstw, takich jak przestępstwa przeciwko środowisku, przestępstwa popełnione z nienawiści, nadużycia seksualne, przemoc ze względu na płeć, przestępstwa cyfrowe, przestępstwa wiążące się z użyciem przemocy lub stanowiące poważne zagrożenie dla porządku publicznego państw członkowskich, przestępstwa ludobójstwa, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne oraz niektóre formy oszustw podatkowych. Kolejne propozycje to precyzyjniejsze określenie obowiązków i kompetencji władz krajowych i organów UE zaangażowanych w postępowania dotyczące ENA oraz ujednoczenie terminów.

Sprawozdawca Javier ZARZALEJOS, z grupy EPL, opowiedział się za ścisłą interpretacją warunków odmowy wykonania ENA, argumentując, że państwa członkowskie powinny mieć prawo odmowy wykonania ENA jedynie w ograniczonej liczbie przypadków opartych na obiektywnych powodach. Wydanie aresztowanego musi być zasadą ogólną, a odmowa wykonania wyjątkiem. Wśród dziesięciu przypadków, które powinien obejmować europejski nakaz automatycznego przekazania, wymienił przestępstwa przeciwko konstytucyjnej integralności państwa.

Juan Fernando LÓPEZ AGUILAR, Komisji Sprawiedliwości, Wolności i Spraw Wewnętrznych, z grupy socjalistów, zwrócił uwagę, że od uchwalenia w 2002 r. ENA nie był modyfikowany, a w tym okresie doszło do „erozji” zasad wzajemnego zaufania i uznawania, na których się opiera funkcjonowanie nakazu. Argumentował, że potrzebna jest ponowna ocena nakazu i włączenie do niego nowych elementów, wśród których znajduje się integralność konstytucyjna państw.

W czasie debaty zarówno sprawozdawca, jak i przewodniczący komisji LIBE spotkali się z zarzutami o konflikt interesów i wykorzystywania Parlamentu do osiągnięcia celów swoich partii w hiszpańskiej polityce wewnętrznej. Chodzi o ekstradycję katalońskich polityków zaangażowanych w organizację referendum ws. niepodległości Katalonii w 2017 r. Trzech z nich zostało wybranych do Parlamentu Europejskiego, a belgijskie sądy regularnie odmawiały ich ekstradycji do Hiszpanii. Ostatni raz belgijski sąd odrzucił ENA wobec katalońskiego polityka na początku stycznia br.

Rezolucję poparły grupy EPL, socjalistów oraz „Odnówić Europę”, przeciw były grupy Zielonych i Lewicy, a grupy EKR i „Tożsamość i Demokracja” wstrzymały się od głosu.

WZMOCNIENIE JEDNOLITEGO RYNKU

W dniu 21 stycznia Parlament przyjął sprawozdanie ws. wzmocnienia jednolitego rynku i zwalczania barier krajowych w jego funkcjonowaniu.

W dokumencie postowie wytykają Komisji Europejskiej, że zaproponowany plan odbudowy gospodarki nie przewiduje żadnego finansowania związanego z przepływem usług. Zważywszy na uwagi przedsiębiorców i konsumentów doświadczających barier w handlu usługami w całej UE postowie zachęcają Komisję do wykorzystania wszelkich dostępnych środków w celu pełnego egzekwowania obowiązujących przepisów. Wzywają do oceny alternatywnych mechanizmów rozwiązywania sporów oraz rygorystycznego i bezzwłocznego wdrażania postępowań ws. uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów rynku wewnętrznego. Podkreślają, że pandemia uwypukliła brak jasności przepisów oraz brak skutecznej komunikacji między państwami członkowskimi, jeśli chodzi o szybko zmieniające się przepisy. Zalecają również uruchomienie jednolitego portalu cyfrowego, który byłby internetowym punktem dostępu do unijnych i krajowych informacji, procedur i usług pomocniczych związanych z jednolitym rynkiem, z którego mogliby korzystać konsumenci i przedsiębiorcy. Postowie opowiadają się za wykorzystaniem tabeli wyników rynku wewnętrznego i wskaźników restrykcyjności państw członkowskich jako narzędzia w usuwaniu barier. W tym kontekście zachęcają Komisję do korzystania z danych w ramach systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI), sieci rozwiązywania problemów rynku wewnętrznego (SOLVIT) lub centralnego rejestru skarg Komisji Europejskiej (CHAP).

Komisarz Maria GABRIEL powiedziała, że chociaż Komisja musiała wycofać z programu prac na 2021 r. pomysł dyrektywy ws. europejskiej e-karty usług, nie oznacza to porzucenia ambicji. Komisja chce przedstawić 17 marca br. raport nt. roli rynku wewnętrznego razem z aktualizacją strategii przemysłowej.

Zarówno w debacie, jak i podczas głosowania sprawozdanie poparły grupy EPL, liberałów oraz EKR, które zazwyczaj głosują podobnie w sprawach gospodarczych. Przeciwno były grupy socjalistów, Zielonych i Lewicy obawiające się dumpingu socjalnego. Rezolucję poparło 462 posłów, 120 było przeciw, a 108 wstrzymało się od głosu.

PRZYJĘTE TEKSTY

1. Umowa o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi („umowa z Bonn”): rozszerzenie jej przedmiotowego i geograficznego zakresu stosowania ***
2. Wyłączenie dotyczące niektórych walutowych wskaźników referencyjnych państw trzecich i wyznaczenia zastępczych wskaźników referencyjnych dla niektórych wycofywanych wskaźników referencyjnych ***I
3. Instrument Wsparcia Technicznego ***I
4. Wykonywanie praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego ***I
5. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: data rozpoczęcia stosowania zmian niektórych szczegółowych przepisów dotyczących produkcji produktów ekologicznych
6. Europejski nakaz aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi
7. Wzmocnienie jednolitego rynku: przyszłość swobodnego przepływu usług
8. Zapewnienie długotrwałych efektów politycznych Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego
9. Sztuczna inteligencja: kwestie wykładni i stosowania prawa międzynarodowego w zakresie, w jakim dotyczy ono UE, w dziedzinie zastosowań cywilnych i wojskowych, oraz kwestie kompetencji państwa poza wymiarem sprawiedliwości w sprawach karnych
10. Przegląd wytycznych dotyczących transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T)
11. Kontrola stosowania prawa Unii Europejskiej w latach 2017, 2018 i 2019
12. Realizacja wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2020 r.
13. Realizacja wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za 2020 r.
14. Prawa człowieka i demokracja na świecie w 2019 r. oraz polityka Unii Europejskiej w tym zakresie – sprawozdanie roczne za 2019 r.
15. FEAD: szczególne środki reagowania na kryzys związany z COVID-19 ***I
16. Konektywność i stosunki UE–Azja
17. Więcej ryb w morzach? Środki na rzecz odbudowy zasobów powyżej maksymalnego podtrzymywalnego połowu, w tym obszary odbudowy stad ryb i chronione obszary morskie
18. Aresztowanie Aleksieja Nawalnego
19. Najnowsze wydarzenia w Zgromadzeniu Narodowym Wenezueli
20. Powszechny dostęp do godnych i przystępnych cenowo mieszkań
21. Prawo do bycia offline
22. Zmiany w unijnym wykazie rajów podatkowych
23. Łagodzenie skutków trzęsień ziemi w Chorwacji
24. Perspektywa płci w okresie kryzysu związanego z COVID-19 oraz w okresie pokryzysowym
25. Europejska strategia na rzecz równouprawnienia płci
26. Zniwelowanie przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami: kobiety w sektorze cyfrowym
27. Represje wobec opozycji demokratycznej w Hongkongu
28. Sytuacja w zakresie praw człowieka w Turcji, w szczególności sprawa Selahattina Demirtasa i innych więźniów sumienia
29. Sytuacja w zakresie praw człowieka w Wietnamie, w szczególności sprawa w szczególności sprawy Pham Chi Dunga, Nguyen Tuong Thuya i Le Huu Minh Tuana, dziennikarzy zajmujących się prawami człowieka